
JUBILEUSZ. STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ. 1990-2020

„30 TOMÓW NA 30-LECIE”

ZAS BIEGNIE niezwykle szybko. Tym na pozór banalnym stwierdzeniem chciałbym opisać odczucia moje własne, jako osoby od lat kierującej Studium Europy Wschodniej, a także i moich kolegów, którzy stwierdzisz fakt zbliżającego się Jubileuszu 30-lecia, przyjęli to z ogromnym zaskoczeniem. To prawda, można się zastanawiać, jak to się stało, że 30 lat przebiegło tak szybko, ale ogromnie uspokaja nadzieja, wręcz przekonanie, że tego czasu nie zmarnowaliśmy.

Nasze 30-lecie to bowiem setki konferencji, to setki wydawnictw, to już tysiące absolwentów szkół i programów stypendialnych, to także rozległa współpraca międzynarodowa, która zaowocowała wręcz założeniem kilku Stacji SEW poza granicami. A wreszcie to przywrócenie, w 1998 r., po ponad półwieczu nieistnienia regularnych studiów wschodnich w Polsce (ostatni nabór studentów, w Wilnie i Warszawie, przeprowadzono latem 1939 r.). A dziś, w dniu Jubileuszu 30-lecia, Studium może się chlubić grupą już kilkuset absolwentów – młodych dobrze wykształconych specjalistów „od spraw wschodnich”, osiągających niekiedy już poważne kariery, pochodzących przy tym zarówno z Polski, jak i dzięki stypendiom rządowym, z całego regionu. Tu mogę jedynie potwierdzić – „kadry są najważniejsze”...

Zacząłem się zastanawiać, jak można i jak należy ten Jubileusz uczcić. Zbiegło się to z faktem, że rok 2020 jest naprawdę rokiem nadzwyczajnym. Rozwój epidemii koronawirusa przyniósł decyzję zamknięcia najpierw zajęć akademickich i przeniesienia ich do systemu on line, a następnie przejście całego Zespołu Studium na wiele tygodni do pracy zdalnej. To, wbrew pozorom, pomogło w decyzji o sposobach uczczenia Jubileuszu, albowiem pozwoliło zmienić

bieżące obowiązki administracyjne na spisywanie, opracowywanie i korekty tekstów.

Postanowiliśmy bowiem uczcić Jubileusz jednostki dydaktyczno-naukowej w sposób wzorcowo naukowy – przez wydanie serii książek. Początkowy plan obejmował jedynie edycję kilku podręczników profesorów wizytujących, którzy wykładali dla studentów Studiów Wschodnich w ciągu ostatniego 10-lecia. Ale następnie plany i ambicje stawały się coraz większe i rozległe. W ich wyniku seria podręczników profesorów wizytujących zajmie jedynie pierwsze 10 pozycji. Jest to seria bardzo ważna, bardzo znacząca, a książki te latami będą służyć studentom Studiów Wschodnich i zapewne nie tylko. Ale ta sytuacja wirusowa oraz kierująca niżej podpisanym ambicja nadzwyczajnego uczczenia Jubileuszu doprowadziły do rezultatu, jestem przekonany, również nadzwyczajnego. Oto w roku, w którym wirus zablokował lub uniemożliwił większość prac na uczelniach, nam udało się przygotować 30 tomów w ogromnej większości całkowicie oryginalnych, bądź na nowo opracowanych. Tak właśnie zespół Studium Europy Wschodniej przygotował i uczcił Jubileusz swego 30-lecia – „30 tomów na 30-lecie Studium”.

Dziękuję Autorowi niniejszego Tomu, dziękuję wszystkim Autorom całej serii, dziękuję wszystkim osobom, dzięki którym ten wspaniały plan udało się w tak trudnym czasie zrealizować. Składam gratulacje obecnym i dawnym Wykładowcom, Pracownikom i Współpracownikom Studium, którzy mają prawo do słusznej dumy z Jubileuszu.

JAN MALICKI
Studium Europy Wschodniej
Uniwersytet Warszawski

**Tom niniejszy
nosi numer 10.**

30 YEARS OF CENTRE FOR EAST EUROPEAN STUDIES (1990–2020)
„30 VOLUMES FOR THE 30TH ANNIVERSARY”

TIME IS RUNNING very fast. With this seemingly banal statement, I would like to describe my own feelings as the person who has been in charge of the Centre for East European Studies for years, as well as my colleagues who, having discovered the upcoming Jubilee, received it with great surprise. True, you may wonder how it happened that the 30 years passed so quickly, but it is extremely reassuring to hope, even to the belief that we have not wasted this time.

Our 30th anniversary means hundreds of conferences, hundreds of books published, thousands of graduates of schools and scholarship programs, as well as extensive international cooperation, which has resulted in the establishment of several Centre for East European Studies abroad. Finally, in 1998, after more than half a century of non-existence, the regular Eastern studies were restored in Poland (the last recruitment of students, in Vilnius and Warsaw, was carried out in the summer of 1939). And today, on the 30th Jubilee, the Centre can be proud of a group of several hundred graduates – young, well-educated specialists in „Eastern affairs”, already achieving serious careers, both from Poland and, thanks to government scholarships, from all over the region. Here I can only confirm – „Cadres decide everything”...

I began to wonder how this Jubilee could be celebrated and how it should be celebrated. This coincided with the fact that 2020 is truly an extraordinary year. The development of the coronavirus epidemic has resulted in the decision to first close academic classes and transfer them to the Internet, and then move the entire Centre team to work remotely for many weeks. Contrary to appearances, this has helped in the decision to celebrate the Jubilee, as it has

allowed us to change the current administrative duties into writing, editing and correcting texts.

We have decided to celebrate the Jubilee of the teaching and research unit in an exemplary scientific way – by publishing a series of books. The initial plan was only to edit a few handbooks of visiting professors who have taught to students of East European Studies over the past 10 years. Nevertheless, then the plans and ambitions grew larger and larger. As a result, the series of visiting professors' textbooks will only take the top 10 positions. It is a very important, very significant series, and these books will serve students of East European Studies for years and probably not only them. But this viral situation and the ambition of the undersigned to celebrate the Jubilee in an extraordinary manner will also lead to, I am sure, an extraordinary result. Here is the year when the virus blocked or prevented so many activities in universities, we still managed to produce 30 volumes, the vast majority of them entirely original or reworked. This is how the team of East European Studies prepared and celebrated the Jubilee of its 30th anniversary – „30 volumes for the 30th anniversary of the Centre”.

I would like to thank the Author of this volume, and all the authors of the entire series, all the people who made this wonderful plan possible. I would like to congratulate the present and former Lecturers, Employees and Associates of the Centre who have the right to be justly proud of the Jubilee.

JAN MALICKI
Centre for East European Studies
University of Warsaw

**This volume
is numbered 10.**

